לב א מיי׳ פי״ח מהלכו׳

תורה אור השלם

1 לְכוּ נָא וְנִוְכְחָה יֹאמֵר יְיָ

אָם יִהְיוּ הֲטָאֵיכֶם כַּשְׁנִים בַּשֶׁלֵג יַלְבִּינוּ אָם יַאָדִימוּ

פִי גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךְ בְּאֶרֶץ לֹא ----

להם ועבדום וענו אתם

בואשית טויג ז וְעַל חַרְבָּךְ תִּדְיֶה וְאָת אָחִיךְּ תִּעֲבֹד וְהָיֶה בַּאֲשֶׁר תָריד וּפְרַקְתָּ עָלוֹ מַעַל

תְרִיד וּשְּׂ אָרְ, בראשית כז מ אַגבי אָרד עָפְּוְּ מְצְרִיְמָּה אַגבי אַרד עָפְוּך מְצְרִיְמָה וְאַנִי אַרָד עָפְוּך מִצְרִיְמָה יְשִׁית יְדוֹ עַל עַינְיְרְ: בראשית מו ד בראשית מו ד

כּי אָתְה אָבִינוּ כִּי אַבְרָהָם לא יְדְעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לא יָבִינוּ וְיִשְׁרָאֵל לא יָבִינוּ אַבְינוּ אַבְינוּ אַבְינוּ אַבְינוּ אַבְינוּ אַבְינוּ אַבְינוּ אַבְינוּ מַעוּלְם שְׁמָּךְ:
ישעיהו סג טז
וְאָמַרְתָּ אֶל פַּרְעַה כַּה

אמר יי בני בכרי ישראל:

שמוווז כב בָּעַבתוֹת אָדָם אָמְשְׁבַם בָּעַבתוֹת אַדָּבָה וְאָמְיָה לָהָם בִּמְרימִי על על לְחֵיהֶם וְאַט אַלִּיו אוֹכִיל:

מוסף תוספות

א. והם מין א'. תוס' ע"ז סו. ב. דפי' דשמות לשון

שם ממש. תוס' ע"ז סו. ג. דהך מתניתין במסכת ערלה. תוס' הלח"ש.

T. בשלמא (ג') וב'ו שמות

יהם מיז א' משכחת לה

והם מין א' משכחת לה כדפי, אלא (ג') [ב'] מינים והם שם אחד היכי משכחת לה כיון דשם ר"ל שם ממש. תוס' ע"ו קו.)

ואפילו אם תאמר. תוס׳

הרא"ש. ה. מכל מקום. תוס׳ הרח״ם. 1. מאי טעמא

תוס׳ הרק״ט, ו. מאי טעמא דמ״ד שני מינים משם אחד מצטרפים. תוס׳ הרק״ט, ז. דשמות דקאמר

י היינו שם דאיסור. תוס' ע"ז

קו. ח. או של שביעית אחר הביעור וכיוצא באלו. תוק' הלה"ש. 0. גבי

השבת העבוט. מוס' הרל"ש, י. וה"פ הכא

תבליז של שנים וג' שמות

הובלץ של שנים דגי שמחת כגון פלפל דכלאים ופלפל דערלה ופלפל דתרומה דתלתא איסורין, וכולן מין פלפלין הם, או ג' מינים פלפלין הם, או ג' מינים

פלפלים וקנמון ושאר מינים וכולם איסור אחד, והשתא ניחא דמשכחת שפיר ג' מינים והם שם

אחד כגון מאיסור אחד

פי׳ מתרומה או מערלה או

מכלאי הכרם. מוס' ע"ז סו. יא. דשמות היינו

איסורים. תוס' ע"ז סו.

שמות ד כב

רראשים מו יו

בתולע בצמר יהיו:

ארבע מאות שנה:

שנת הכנה לג ב עם הלכה ה: לד ג עם הלכה ת:

שנת הלכה ד:

בם:

ה' מיבעי ליה לעתיד לבא יאמר להם הקב"ה

לישראל לכו נא אצל אבותיכם ויוכיחו אתכם

ויאמרו לפניו רבש"ע אצל מי נלך אצל

אברהם שאמרת לו יידוע תדע ולא בקש

רחמים עלינו אצל יצחק שבירך את עשו

יוהיה כאשר תריד ולא בקש רחמים עלינו

אצל יעקב שאמרת לו יאנכי ארד עמך

מצרימה ולא בקש רחמים עלינו אצל מי נלך

עכשיו יאמר ה' אמר להן הקב"ה הואיל

ותליתם עצמכם בי אם יהיו חמאיכם כשנים

כשלג ילבינו: א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן

מ"ד כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו

וישראל לא יכירנו אתה ה' אבינו גואלנו

מעולם שמך לעתיד לבא יאמר לו הקב"ה

לאברהם בניך חמאו לי אמר לפניו רבש"ע

ימחו על קדושת שמך אמר אימר ליה ליעקב

דהוה ליה צער גידול בנים אפשר דבעי

רחמי עלייהו אמר ליה בניך חמאו אמר

לפניו רבש"ע ימחו על קדושת שמך אמר

לא בסבי טעמא ולא בדרדקי עצה אמר לו ליצחק בניך חמאו לי אמר לפניו רבש"ע

בני ולא בניך בשעה שהקרימו לפניך נעשה

לנשמע קראת לחם יבני בכורי עכשיו בני

ולא בניך ועוד כמה חמאו כמה שנותיו

של אדם שבעים שנה דל עשרין דלא ענשת

עלייהו פשו להו חמשין דל כ"ה דלילותא

פשו להו כ"ה דל תרתי סרי ופלגא דצלויי

ומיכל ודבית הכסא פשו להו תרתי סרי

ד) לעיל פ:, ה) ע"ז סו. ערלה

פ"ב מ"י, ו) ודברים הן,

ו) [ל"ל על], ה) [לעיל פ:], ע) לבע כמו תכלח, י) עשב שלובעים בו אדום, ד) [עי'

והם מין א׳ז,

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה תכלין וכו'

ותרומת מעשר ותרומת מעשר של דמאי והחלה:

הפיגול והנותר אין מלטרפין

כל"ל ותיבת והטמא נמחק:

אליעזר לאמויי קרא: ---"-

(ד) בא"ד וכל דלינטר

(ה) בא"ד ומיהו לפי זה וכו' כמו אין מלטרפין דסיפא דר"ע: (ו) בא"ד והשתא הוי

מלטרפין דרישא כמו אין

מנטרפין:

גליון הש"ם

יש"ר בר"ה שפרו ורבו

רש"י בר"ה שפרו ורבו לא ירענא. עי׳ כלכות כה ע"צ כלס"י ד"ה תאן שמעת ליה: תום' ד"ה תבלין וכו' כדאמרי' שלא השם המביאו לידי מכות. מכות

:לף ד ע"ל

לעזי רש"י

הרו"ג. כרכום.

אדום).

תבלין שנים ושלשה שמות והן מין אחד. פירש רש"י כמו פלפל ארוך פלפל לבן פלפל שחורא ולפי׳ב הא דקתני בסיפאג

ר״ש אומר צ׳ שמות ממין אחד או שני מינין משם אחד אין מלטרפין ד משכחת לה שני מינין משם אחד כעין שמלינו לקמן (דף 3.) תרי

גווני אהלא אבל המימה יוכי בשביל מדתני אסורים ותנא תו

מצטרפין דאסורין היינו לאסור את הקדרה ומלטרפין למלקות ואף על גב מלטרפין מלא יאכל כי קדש הם כל שבקודש פסול בא הכתוב ליתן לא תעשה על אכילתו פירוש מדנאמרו בלאו אחד מצטרפין לא איצטריך אלא לר"ש דחמר ב׳ שמות חין מנטרפין ובקודש מודה משום קרא דרבי אליעזר אבל לרבנו אפילו בעלמא מנטרפין והא דתנן בפ' קדשי מזבח (מעילה יח.)

שפרו ורבו. דכל אחד נתעברה אשתו זכר במצות שובו לכם לאהליכםי יולא ידענא היכא רמיזא: כשני מיבעי ליה. דומיא דכשלג [ישעי א] דלא °אולא ידענא היכא רמיזא: כתיב כשלגים: ארד עמך אעלך גם עלה. כאן רמו ד' גליות. גם ריבוים הוא: יאמר ה'. אתה אמור התוכחה ובך אנו תולין:

בעולם כשתעשה דיו בעובריו על דבריך: קרחת להן בני בכורי ישרחל. שהיה גלוי לפניך שהן עתידין לומר לפניך בסיני נעשה ונשמע לקבל עולך מאהבה כבנים: דל עשרין דלא ענשת להו. שכן מלינו בדור המדבר שלא ענש הקב"ה אלא מכ׳ שנה ומעלה דכתיב (במדבר יד) במדבר הזה יפלו פגריכם וגו' מבן כ' שנה ומעלה אשר הלינותם עלי: כי אתה אבינו. כנגד ילחק אמרו והוא אמר להם הראו כנגד התב"ה שהוא אביכם: בחבלי חדם. בשביל חיבת החדם משכתים למלרים בחבלים ולא בשלשלאות: כמרימי עול על לחייהם. כאדם הסובל ומסייע לבהמתו להרים עולה י מעל לוארה בלווחין ובמקלות: ואט אליו אוכיל. הטיתי לכם כח :את עבודת הפרך להכיל בותבר' בילה קלה. כבר מפורשף

ואמר חוקיה. הא דקתני מלטרפין:

ימחו. הואיל שחטאו ויתקדש שמך שפרו ורבו עליה ישראל מדבר סיני שירדה שנאה לעכו"ם עליו ומה שמו חורב שמו ופליגא דר' אבהו דא"ר אבהו הר סיני שמו ולמה נקרא הר חורב שירדה חורבה לעכו"ם עליו: מנין שקושרין לשון של זהורית וכו': כשנים כשני מיבעי ליה א"ר יצחק אמר להם הקב"ה לישראל אם יהיו חטאיכם כשנים הללו שסדורות ובאות מששת ימי בראשית ועד עכשיו כשלג ילבינו: דרש רבא מאי דכתיב ילכו נא ונוכחה יאמר ה' לכו נא בואו נא מיבעי ליה יאמר ה' אמר

בשלשלחות של ברול. כדרך כל הגולים שהרי ע"פ גורת גלות ירד לשם: שוה בילת תרנגולת שהיא

קלה לבשל ולא בשיעור כל ביצה שיערו אלא כגרוגרת מביצה קלה: ומצטרפין. כל מיני תבלין זה עם זה: קליפי אגווים. הגדילה ע"ג הקליפה בעודן לחין: סטים. ט קרו"ג: פוחה. י וורנל״ה: פי סבכה. ברחש הסבכה שעשאה בקליעה נותן מעט בגד: נתר. מין אדמה שקורין ניטר"א: קמוליה וחשלג. בגמרה מפרש להו: את הכתם. של דם נדה. שאלו הסמנין מעבירין על הכתם של דם נדה בבגד למהרו: גבו׳ התם. הוא דקולמוס מרוסס לא חזי למידי אלא להסקה: ככא דאקלידא. שן של מפתח: ורמינהו. אמתני׳ דקתני תבלין מצטרפין שני מינין לכשיעור: ב' וג' שמוח. פלפל לבן שחור וחרוך או אפילו מן ג' מינין והם (שם אחד) של איסור אסור אם תיבלו בהן את הקדרה: ומלטרפין. לתבלה אם אין בכל אחד כדי לתבל ונצטרפו ותיבלו:

מוסף רש"י

ניטר"א. נתר (אשלגז

קליפי אגוזין. קליפה שעל קליפי האגוזין. קליפה שעל קליפי האגוזין. קליפה שעל סטים. וישודא (שם). פי סבבה. קופ"א נותנין בגד בלתלעיתה (שם). מרוסם. מדוק קדין הרבה כמו ועמום ו) והכה הבית הגדול (עמוס ו) והכה הבית הגדול רסיסים (דעיד פי). שנים רג' שמות ממין אחד. והן מין חחד, כגון פלפל לכן פלפל שחור פלפל חרוך (ע"ז סו.). או משלשה מינים. וג' שמות יש להן (שם). אסורין ומצטרפין. אס נפלו לקדיכה ולא בזה כדי לתבל ולא בזה כדי לתבל ונצטרפו ותיבלו והן של איסור. מצטרפיו לאוסרה לא שוו (שם).

ופלגא אם אתה סובל את כולם מוטב ואם במיני לאָו פלגא עלי ופלגא עליך ואת"ל כולם עלי הא קריבית נפשי קמֹך פתחו ואמרו (כי) אתה אבינו אמר להם יצחק עד שאתם מקלסין לי קלסו להקב"ה ומחוי להו יצחק הקב"ה בעינייהו מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך א"ר חייא בר אבא א"ר יוחגן ראוי היה יעקב אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל אלא שזכותו גרמה לו דכתיב יבחבלי אדם אמשכם בעבותות אהבה ואהיה להם כמרימי עול על לחיהם ואם אליו אוכיל: מתני מיהמוציא עצים כדי לבשל ביצה קלה יתבלין כדי לתבל ביצה קלה ומצטרפין זה עם זה יקליפי אגוזין קליפי רמונים איסטים ופואה כדי לצבוע בהן בגד קטן פי סבכה מי רגלים נתר ובורית יקמוליא ואשלג כדי לכבם בגד קמן פי סבכה רבי יהודה אומר כדי להעביר את הכתם: גמ' תנינא חדא זימנא יֹקנה כדי לעשות קולמום אם היה עב או מרוסם כדי לבשל ביצה קלה שבביצים מרופה ונתונה באילפס מהו דתימא התם הוא דלא חזי למידי אבל עצים דחזו לככא דאקלידא אפילו כל שהוא קמ"ל: תבלין כדי לתבל ביצה קלה: ורמינהו ייתבלין שנים וג' שמות ממין אחר או משלשה מינין (ושם אחר) אסורין ומצמרפין זה עם זה ואמר חזקיה

הערלה וכלאי הכרם מצטרפין אתיא שפיר כרבגן אליבא דאביי ומיהו לפי זה מלטרפין דרישא לא הוי פירושא כמו אין מלטרפין (כ) דרבי שמעון דלירוף דרבי שמעון היינו לאיסור דאי למלקות הא אית ליה כל שהוא למכות ור"ת מפרש דאסורי׳ ומצטרפין הכל מיירי להצטרף לאסור את הקדירה ולא למלקות א"נ אסורין בנחינת טעם אם נפלו בקדירה ומצטרפין לאסור בתערובת יבש בלא נחינת טעם והשתא הוי מצטרפין (ו) כמו אין מצטרפין

דסיפא דרבי שמעון: [ע' חוס' ע"ו סח: ד"ה ר"ש. וחוס' מעילה יח. ד"ה חני]:

שיש להם שם אחד יש להן להצערף יותר מה מועיל השם לגרום הלירוף כיון שהם שני מינין ואין טעמם בשוה ומפרש ר"תי דג' עניני איסור כגון של ערלה או של כלאי הכרם ושל אשירה ושל עיר הנדחת חקרי ג׳ שמות °כדאמרינן שלא השם המביאו לידי מכות מביאו לידי תשלומים ובפרק המקבל (ב"מ קיא.) ש עובר בכל השמות הללו' וכן משמע בהדיא בירושלמי בריש פ"ב דמסכת ערלה"א דקתני התרומה ותרומת מעשר ותרומ׳ (מ) של דמאי

והחלה והבכורים עולין באחד ומאה ומצטרפין זה עם זה וקאמר עלה בגמרא לרבי שמעון נלרכה אע"ג דאמר ר"ש אין שני שמות מלטרפין הכא מודה שכולם שם תרומה י: אםורין ומצמרפין. לכאורה נראה

דלענין חיוב חטאת אמרי׳ בפ׳ כלל גדול (לעיל עא.) דחלב (כ) ופיגול ונותר אין מלטרפין למלקות מלטרפין ובפרק בתרא דע"ו (דף סו.) דפליגי אביי ורבא דאביי סבר בתר טעמא אזלינן וקאמר אביי מנא אמינא לה דתנן תבלין ב' וג' שמות כו' אא"ב דבתר טעמא אזלינן כולהו חד טעמא נינהו אח"ה בתר שמא אזלינן האי שמא לחוד והאי שמא לחוד ורבא אמר הא מני ר"מ היא דאמר כל איסורין שבתורה מלטרפין זה עם זה שנאמר לא תאכל כל תועבה כל שתיעבתי לך הרי הוא בבל תאכל משמע דלאביי אתיא אפי׳ אליבא דרבנן דר״מ אע״ג דע"כ פליגי עליה לכל הפחות לענין מלקות סבר אביי דלא פליגי אלא בב' מינין אבל בב' איסורין ומין אחד לא והא דאמר ריש לקיש בפרק התערובות (זבחים עח.) הפיגול והנותר והטמא שבללן זה בזה ואכלן פטור אי אפשר שלא ירבה מין על חבירו ויבטלנו ולמלקות איירי דבטמא לא שייך ביה חטאת ועוד מדקאמר התם ש"מ התראת ספק לא שמה התראה ומדמבטלין זה את זה היה משמע דשני איסורין לרבנן דר"ת אין מצטרפין צ"ל דאע"פ שמבטלין זה את זה כשבללן מלטרפין הן למלקות וכן מוכח במעילה בפרק קדשי מובח (דף יו:) דתנן הפיגול והנותר והטמא (ג) אין מלטרפין וקאמר בגמרא לא שנו אלא לטומאת ידים אבל לאכילה מצטרפין והא דאינטריך (ד) לאתויי קרא דלאכילה

הואיל